

BEN VE ÇEVREM

C) DOĞAL VE YAPAY ÇEVRE:

Doğal çevre: İnsanlar tarafından değişikliğe uğratılmamış yerler doğal çevredir.

Örnek: Ormanlar, çayırlar, kutuplar, çöller, okyanuslar ve göller yeryüzünün doğal yaşam ortamlarından bazılarıdır. Bu yerler insan etkisinden korunduğu sürece doğal çevre olma özelliğini sürdürür.

Not: Doğal anıtlar da doğal çevrenin bir parçasıdır. Doğal anıtlar yer kabuğunun oluşumu sırasında meydana gelmiştir. Mağara, şelale, travertenler, peribacaları gibi yeryüzü şekilleri doğal anıtlara örnektir.

Örnek: Nevşehir-Peribacaları, Denizli-Pamukkale Travertenleri, Antalya-Damlataş Mağarası.

Dikkat: Milli parklar birçok canlının doğal yaşam alanı olan koruma altına alınan doğal çevrelerdir.

Örnek: Rize-Kaçkar Dağı Milli Parkı, Fethiye-Saklıkent Milli Parkı, Bolu-Yedigöller Milli Parkı

Yapay çevre: İnsan etkisiyle oluşturulmuş ya da değişikliğe uğratılmış yerlerdir.

Örnek: Köyler, şehirler, binalar, yollar, fabrikalar, limanlar...

Not: Yapay çevre doğal çevrenin değiştirilmesiyle meydana gelmiştir. Bu yapılar meydana gelirken doğal çevreye zarar verilmemelidir.

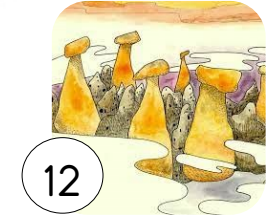
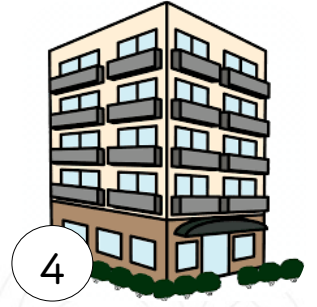
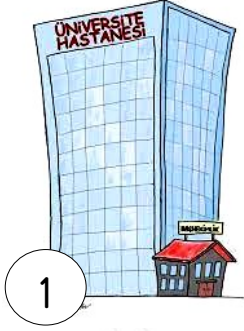
Ç) DOĞAL VE YAPAY ÇEVRENİN FARKLARI:

DOĞAL ÇEVRE	YAPAY ÇEVRE
Kendiliğinden oluşur.	İnsanlar tarafından oluşturulur.
Uzun zaman alır.	Kısa sürede meydana gelir.
İnsan ve araçlara az rastlanır.	İnsan ve araçlara daha fazla rastlanır.
Canlı çeşitliliği fazladır.	Canlı çeşitliliği azdır
Havası ve suyu temizdir.	Havası ve suyu kirlidir.
Doğal çevrede yaşayan canlılar, beslenme gibi ihtiyaçlarını doğal çevreden karşılar.	Yapay çevre içerisine yerleştirilmiş canlıların ihtiyaçları insanlar tarafından karşılanır.
Örnek: Denizde yaşayan balıklar	Örnek: Akvaryumda yaşayan balıklar

ETKİNLİK 1

Aşağıda numaralandırılarak verilen yerleri doğal ve yapay çevre olarak sınıflandıralım.

DOĞAL ÇEVRE OLANLAR

YAPAY ÇEVRE OLANLAR

ETKİNLİK 2

Doğal ve yapay çevreyi aşağıda verilen özelliklere göre karşılaştıralım.

“ Oluşum şekli ”

“ Canlı çeşitliliği ”

“ Oluşum süresi ”

“ Doğal ve yapay çevre örnekleri ”

“ Doğal ve yapay çevrede bulunanlar ”

“ Hava ve su temizliği ”

DOĞAL ÇEVRE	YAPAY ÇEVRE

ETKİNLİK 3

Doğal ve yapay çevreye aşağıda örnekler yazalım.

DOĞAL ÇEVRE ÖRNEKLERİ

YAPAY ÇEVRE ÖRNEKLERİ

ETKİNLİK 4

Milli parklar nedir, ülkemizden örnekler bulup noktalı yerlere yazalım.

.....

.....

.....

.....

ETKİNLİK 6

Doğal Anıtlar nedir, nasıl oluşur? Araştıralım. Ülkemizde görülen örneklerini yazalım.

.....

.....

.....

.....

ETKİNLİK 7

Aşağıda verilen noktalı yerlere kutucuklarda verilen ifadelerden uygun olanlarını getirelim.

zarar

yapay çevre

anıtlar

değişikliğe

Milli parklar

- İnsanlar tarafından uğratılmamış yerler doğal çevredir.
- Doğal da doğal çevrenin bir parçasıdır
- birçok canlının doğal yaşam alanı olan koruma altına alınan doğal çevrelerdir.
- insan etkisiyle oluşturulmuş ya da değişikliğe uğratılmış yerlerdir.
- Yapay çevre meydana gelirken doğaya verilmemelidir.

ETKİNLİK 8

Aşağıda verilen ifadelerden doğru olanların başına D yanlış olanların başına Y yazalım.

- (....) Doğal çevre insan etkisi olmadan oluşmuştur.
- (....) Yapay çevre insanların ihtiyaçları sonucu ortaya çıkmıştır.
- (....) Doğal çevre insanlar tarafından değişime uğratılmamıştır.
- (....) Hastaneler, köprüler yapay çevreye örnektir.
- (....) Yapay çevrede hava ve su kirliliği doğal çevreye göre daha fazladır.
- (....) Doğal anıtlar insanlar tarafından oluşturulmuştur.
- (....) Milli parklar canlıları korumak amacıyla oluşturulmuştur.
- (....) Yapay çevrede canlı çeşitliliği daha fazladır.
- (....) Kutuplar doğal çevreye örnektir.
- (....) Doğal çevrenin oluşumu daha kısa sürer.
- (....) Doğal ve yapay çevre birbiriyle iç içedir.